

ZŠ JOSEFA RESSLA PARDUBICE

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.2939

Název projektu: Investice do vzdělání - příslib do budoucnosti

Číslo přílohy: VY_12_INOVACE_VL 4/7 Mt

Autor	Mgr. Radek Machatý
Datum vytvoření/ověření vzdělávacího materiálu	22. 4. 2012/ 27. 4. 2012
Ročník	4. ročník
Vzdělávací oblast/vzdělávací obor	Člověk a jeho svět - vlastivěda
Tematický okruh/téma	Cestujeme po České republice – Středočeský kraj
Metodický list/anotace	Žák poznává Středočeský kraj – historii, současnost, pracuje s textem, seznamuje se s kulturou, přírodními oblastmi, zemědělstvím a průmyslem, pracuje s mapou, vyhledává informace v médiích a odborné literatuře, seznamuje se s regionálními pověstmi a charakteristickými zvyky, samostatná práce.

Středočeský kraj

Krajské město _____

Okresy v kraji:

Významná města a obce kraje:

Přírodní oblasti (Národní park, Chráněná krajinná oblast, Přírodní rezervace):

Hory, pohoří a hornatiny:

Vodstvo (řeky, jezera, rybníky, vodní nádrže):

Zajímavé kulturní, technické a přírodní památky:

Významné hrady a zámky:

1. Vyškrtni, co do řady nepatří. Zdůvodni svoje rozhodnutí:

- a) Příbram, Kolín, Rokycany, Hořovice, Rakovník, Turnov, Neratovice, Kutná Hora
 - b) Kačina, Mnichovo Hradiště, Točnick, Žebrák, Kašperk, Vrchlabí, Křivoklát, Karlštejn
 - c) Vltava, Sázava, Rozkoš, Novomlýnské nádrže, Labe, Loděnice, Moravice, Cidlina
-
-
-
-

2. Zajímavost z kraje:

Ve Středočeském kraji se nachází několik dolů – míst, kde se dolovaly rudy. Nejblíže k Praze

stojí město _____. Tady bývaly doly na _____. Prý zde slepice občas vyhrabaly ze země zlatá zrnka, která sezobla, a začala snášet zlatá _____. Ale to je jen pověst. Za doby císaře Karla IV. zde bylo 500 dolů, ze kterých se dokázalo vytěžit _____ za týden. Zlato v těchto místech nalezené prý tvoří i

svatováclavskou korunu. Zlaté doly povětšinou zanikly v období husitských válek. Byly zatopeny _____ nebo se zřítily a zasypaly. Úplně těžba zanikla v roce 1968.

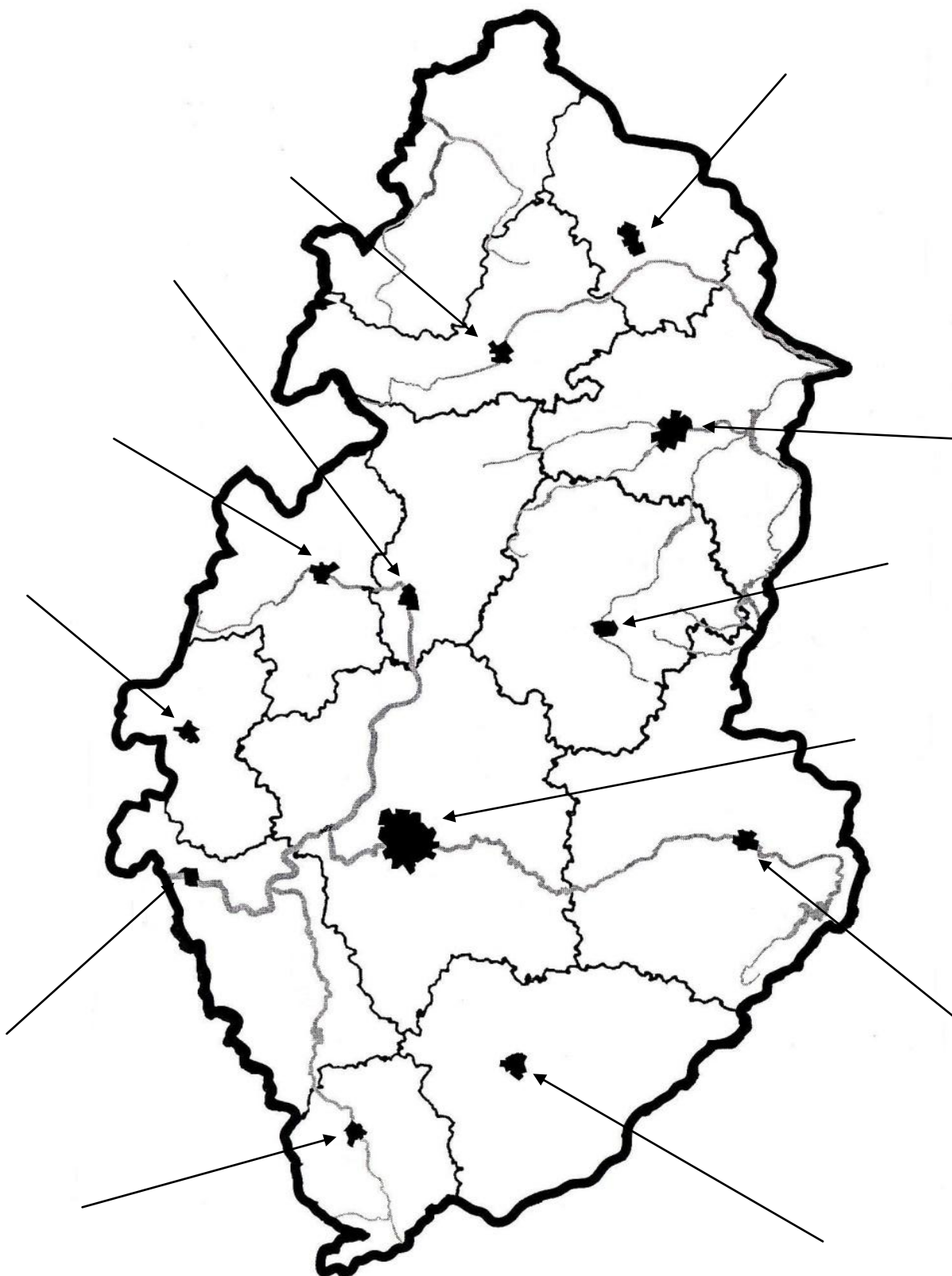
Muzeum zlata, připomínající těžkou práci, najdeme nejen v Jílovém, ale i v Novém Kníně, který leží 25 km od významného hornického města Příbrami.

V Příbrami se těžilo _____, olovo a později uranová ruda. Dnes tu najdeme _____ v ČR. Těžba byla již ukončena, přesto stojí za prohlídku podzemí i důlní vybavení.

- **Vyznač v textu modře zájmena.**
 - **Doplň do textu slova z nabídky.**
stříbro, Jílové, největší hornické muzeum, zlato, vejce, až 1500 g, horník, vodou
 - **Kde v České republice najdeme další podzemní doly? Napiš, co se v nich těžilo?**
-
-
-

6. Vyhledej a správně zakresli na mapě názvy k šipkám. Můžeš použít příruční mapu:

- **Vybarvi:** modře – Královéhradecký kraj, žlutě – Středočeský kraj, zeleně – Liberecký kraj, fialově – Zlínský kraj, červeně – Jihočeský kraj
- **Doplň:** Krkonoše, Javorníky, Orlické hory, Krušné hory, Český les, Šumava

Použitý obrazový materiál:

Obrázek dostupný jako volné dílo na www:

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Central_Bohemian_Region_CoA_CZ.svg

Obrázek dostupný jako volné dílo na www:

<http://www.kr-stredocesky.cz/portal/stredocesky-kraj/symboly-kraje/logo-kraje/>

BEŠŤÁK Václav. Cs.wikipedia.org [online]. 2010-08-01 [cit. 2012-04-22]. Obrázek dostupný pod licencí Creative Commons na www:

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:HornickémuzeumPříbram.JPG>

BROŽ Petr. Cs.wikipedia.org [online]. 2009-11-14 [cit. 2012-04-22]. Obrázek dostupný pod licencí Creative Commons na www: [http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Památník_Antonína_Dvořáka_\(3\).JPG](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Památník_Antonína_Dvořáka_(3).JPG)

Středočeský kraj - metodika a řešení:

Úvodní tabulka:

Krajské město – Praha

Okresy v kraji – Benešov, Beroun, Kladno, Kolín, Kutná Hora, Mělník, Mladá Boleslav, Nymburk, Praha-východ, Praha-západ, Příbram, Rakovník

Významná města – Příbram, Vlašim, Říčany, Kralupy nad Vltavou, Kutná Hora, Kolín, Nymburk, Poděbrady, Mělník, Mladá Boleslav, Rakovník, Kladno, Benešov, Čáslav, Slaný, Beroun

Přírodní oblasti – CHKO Blaník, Český kras, Český ráj, Kokořínsko, Křivoklátsko, Přírodní parky Čížovky, Dolní Povltaví, Džbán, Kersko, Třemšín, Velkopopovicko, Okolí Okoře

Vodstvo – řeky Vltava, Berounka, Sázava, Vrchlice, Labe, Cidlina, Doubrava, Pšovka, Blanice, Loděnice, vodní díla Orlický Slapy, Želivka, Vrané, Vrchlice, Štěchovice, Klíčava, Žehuňský rybník

Významné památky – hrady Český Šternberk, Karlštejn, Kokořín, Krakovec, Křivoklát, Konopiště, Kutná Hora – Hrádek, Mladá Boleslav, Točnick, Vysoký Chlumeč, zříceniny Drábské světničky, Okoř, Valečov, Zlenice, Žebrák, Jenštejn, Michalovice, zámky Benátky nad Jizerou, Dobříš, Hořovice, Jemniště, Kačina, Mnichovo Hradiště, Veltrusy, Žleby, železniční muzeum Lužná, železniční viadukt Krnsko, doly Jílové u Prahy, klášter Kutná Hora – Sedlec, Sázava, rozhledna Velký Blaník, Děd u Berouna, Svatá Hora u Příbrami, klášter Svatý Jan pod Skalou

1. Vyškrtni, co do řady nepatří. Zdůvodni svoje rozhodnutí:

a) Příbram, Kolín, Rokycany – Plzeňský kraj, Hořovice, Rakovník, Turnov – Liberecký kraj, Neratovice, Kutná Hora

b) Kačina, Mnichovo Hradiště, Točnick, Žebrák, Kašperk – Plzeňský kraj, Vrchlabí – Královéhradecký kraj, Křivoklát, Karlštejn

c) Vltava, Sázava, Rozkoš – Královéhradecký kraj, Novomlýnské nádrže – Jihomoravský kraj, Labe, Loděnice, Moravice, Cidlina

2. Zajímavost z kraje:

Ve Středočeském kraji se nachází několik dolů – míst, kde se dolovaly rudy. Nejblíže k Praze stojí město Jílové. Tady bývaly doly na zlato. Prý zde slepice občas vyhrabaly ze země zlatá zrnka, která sezobla, a začala snášet zlatá vejce. Ale to je jen pověst. Za doby císaře Karla IV. zde bylo 500 dolů, ze kterých se dokázalo vytěžit až 1500 g za týden. Zlato v těchto místech nalezené prý tvoří i svatováclavskou korunu. Zlaté doly povětšinou zanikly v období husitských válek. Byly zatopeny vodou nebo se zřítily a zasypaly. Úplně těžba zanikla v roce 1968.

Muzeum zlata, připomínající těžkou práci, najdeme nejen v Jílovém, ale i v Novém Kníně, kteřý leží 25 km od významného hornického města Příbrami.

V Příbrami se těžilo stříbro, olovo a později uranová ruda. Dnes tu najdeme největší hornické muzeum v ČR. Těžba byla již ukončena, přesto stojí za prohlídku podzemí i důlní vybavení.

- Dolní Rožínka (uran), Poniklá (křemitý písek), Vehlovice (opuka), Jáchymov (uran), Hosín u Č. Budějovic (kaolín), Kadaň (uhlí), Krásno (ruda, uhlí), Chrustenice (ruda), Sněžka (železo, arzen, měď), Ostrava (uhlí), Kutná Hora (stříbro), Harrachov (fluorit)

3. *Pospojuj barevně a správně údaje:*

Kutná Hora	barokní chrám sv. Barbory
Mělník	vinařství
královské město	Louny
Koněpruské jeskyně	Český kras
Jemniště	zámek
Mladá Boleslav	automobilka Škoda
Cukrák	220 m vysoký televizní vysílač
Nelahozeves	rodiště Antonína Dvořáka

4. *Pověst o Blaníku:*

Blaničtí rytíři prý vyjedou z hory, až bude národu nejhůře.

Další dle osobního zpracování žáka.

V jeskyni Rudka u Kunštátu (Jihomoravský kraj) je vojsko skutečně vytesáno.

5. *Antonín Dvořák, opera Rusalka*

6. *Podle mapy.*